

La memòria que no s'esvaeix

Jordi Esteva porta a la Vila Casas de Torroella més de 150 fotografies dels seus viatges per l'Àfrica i Orient

Hi ha dos retrats formidables que obren i tanquen, sense dir-s'ho, l'exposició del viatger, escriptor i fotògraf Jordi Esteva (Barcelona, 1951) a la seu de la Fundació Vila Casas de Torroella de Montgrí. Són dos camellers de l'illa de Socotra, al lemen, tots dos amb les marques de l'aridesa a la pell, els ulls refulgents i un gest semblant d'acostar-se la mà al pit, però l'un és jove i fort, i mira amb franquesa a la càmera –tot el món al davant–, mentre que l'altre, escardalenc, envellit, sembla que s'estigui debatent amb el buit. Jordi Esteve explicava ahir, en la presentació de la primera antològica de la seva obra fotogràfica a Catalunya (més de 150 imatges que s'enfilen fins al primer pis del Palau Solterra), que aquest segon pastor li recordava el Quixot, però col·locada al final del recorregut és també el reflex de la seva pròpia mirada, la del jove intrèpid que ell també era i la del viatger finalment assentat a l'Empordà que guarda bombollejant a dins el món fabulós que ha vist just abans que s'extingeixi. És la mateixa sensació que va tenir quan va afrontar-se al seu arxiu per seleccionar les imatges de l'exposició que li havia proposat Àlex Susanna, director artístic de la Vila Casas, com una prolongació visual del seu llibre recent de memòries, *L'impuls nòmada*. Cap d'aquells negatius li despertava l'emoció de la qual havien nascut, però revisant-los a la llum d'un relat autobiogràfic, de la rememoració d'aquella pulsó juvenil, “van tornar de nou a la vida”. I d'una manera que Laura Terré, que l'ha acompanyat en la selecció i el muntatge, considera única en el panorama de la fotografia espanyola, perquè no hi ha aquí cap afany de convertir el desconegut en un destí turístic, sinó de formar-ne part. “No és un fotògraf de tipismes i d'enyorances que rescata mons perduts, sinó que tot hi és viu i proper”, comentava la comissària, que veu essencialment en el treball de Jordi Esteva “una crida de la realitat i, sobretot, dels amics”, cada un dels quals, sigui un company de viatge o un pastor, un xeic o una sacerdotessa, són esmentats respectuosament pel nom. Per més que el seu nomadisme l'hagi portat sempre cap al sud (“el més amunt que he viatjat ha estat a Escòcia”, admet quasi amb una ganyota de tedi), en les seves imatges no hi ha cap impostura, cap exotisme estudiat. Tot té un nom i una hora, en el seu univers fotogràfic, alimentat primer per l'instint de fugida d'una Catalunya grisa i, més endavant, per “la fascinació pels mons que s'esvaeixen, com una llengua morta”. Oberta fins al 27 de novembre, val la pena aturar-se també en els detallats dibuixos acolorits que feia de nit per recordar-se del contingut de cada carret.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 03-06-2022, Pàgina 31

-El Punt Avui. Nacional 03-06-2022, Pàgina 22

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2148775-la-memoria-que-no-s-esvaeix.html>